

nuværende Partier. Jeg tror ikke, det nytter noget, at der kommer parlamentariske Kommissioner, hvilke det saa bliver, eller en Agitation hele Landet over for disse Sager, naar vi beholde Partierne, thi det er dem, der have umuliggjort Lovene, og som efter min Mening ville umuliggøre dem ogsaa i Fremtiden. For mig har det ganske vist været og er fremdeles noget pinligt og irriterende, at disse Lovforslag stadig komme frem og ligge paa Rigsdagens Bord uden at blive gennemførte. Denne Gang er det klart — jeg tror ikke, der kan disputeres derom — at det er det høje Folketing, der har umuliggjort Lovene ved at nægte Behandlingen af Brændevinsskatten. Jeg glæder mig derover som Landstingsmand, men for Resten maa jeg sige, at jeg har en Følelse af, at hvis ikke Brændevinsloven var bleven forkastet, var Lovene faldne paa en anden Maade. — Det er efter min Mening saa meget mere ærgerligt, at disse Love ikke blive gennemførte, som der rundt omkring i Landet blandt Landboerne har været meget bestemt og stærkt udtalte Ønsker om at faa disse saakaldte Landboreformer eller Skattereformer, og jeg kan tilføje, at ikke saa faa foruden Landmændene rundt om i Provinserne have erkendt, at Landboerne have Ret, naar de sige, at der hviler saa mange Byrder paa Landbruget, at de burde lattes, og maatte være enige med dem i, at de Skatter, der hvile paa Landbruget, vare for haarde. Man kan derfor næsten sige, at et Flertal her i Landet ønsker disse Skattelove gennemførte, medens Minoriteter her paa Rigsdagen hindrer Gennemførelsen. — Naar jeg siger, at man ønsker disse Lovforslag gennemførte, er det rigtig nok noget betinget, thi man ønsker rundt omkring i Landbokredse ganske andre Love. Disse Love her ere forelagte saa gode, som de i og for sig kunne være, men jeg kan paa mine Meningsfællers Vegne sige, at man anser dem kun for et lidet Forsøg, man kan regne det som en Slags Prøveballon over for Rigsdagen for at faa slaaet de Principper fast, som skulle være gældende for disse Love. Der er ikke Tvivl om, at naar det rigtigt kommer frem, vil der fordres fra Landboernes Side ganske andre Reformer end dem, hvorom

der er Tale nu. Som jeg ved tidligere Lejligheder har tilladt mig at bemærke, ville vi Landboere ganske sikkert forlange alle Hartkornsskatters Overførelse, vi ville forlange Tienden afløst, og der er flere Ønsker, der ere fremkomne og senere ville fremkomme fra Landboernes Side i Retning af Lettelser for deres Afgifter og Byrder. I det hele taget ville de Reformer, der ville fordres, blive ganske anderledes gennemgribende end de, der ligge for. Men ærede Medlemmer i dette høje Ting maa være overbeviste om, at disse Fordringer om Skattereformer ville — som det ogsaa er blevet ytret af et andet æret Medlem i Dag — komme frem Gang paa Gang. Landboerne ville fordre, at disse Reformer blive fremmede, og de maa ogsaa gennemføres, ganske simpelt af den Grund, at de Skatter, som hvile paa Landbruget, ere for haarde. Enhver, der vil se paa de Skatter, der ydes af Landboerne, og som vil gøre sig Umage med at regne det ud, maa erkende, at de Skatter, der hvile paa Landbruget, ere absolut for haarde, ikke alene i Sammenligning med, hvad der svares af Landboerne i andre Lande, men ogsaa i Sammenligning med, hvad der svares af andre Skatteydere her i Landet. Jeg skal ikke komme med store Udregninger over, hvad der svares i det hele taget; jeg skal kun nævne et ganske enkelt Eksempel, som ganske sikkert kan følges af enhver. Paa en Gaard, som jeg kender meget nøje, en Tiendegaard, svares der ca. 80 Kr. pr. Td. Hartkorn, det samme som 12 Kr. pr. Td. Land. Medens andre Skatteydere her i Landet, f. Eks. Indbyggerne i Byerne, svare 3, 4, 5, enkelte Steder ganske vist ogsaa 10 pCt., svares der altsaa her i, hvad man kan kalde Skat paa Indkomst, mellem 30 og 40 pCt. Det er en Skat, der absolut er alt for høj, og dog føler enhver, at disse Reformer ikke blive gennemførte for det første. Men man maa da trøste sig med, eller man kan i alt Fald sige, at det ikke alene er Skattelovene, som ikke blive gennemførte, men at det samme er Tilfældet med mange andre og store Love, som ere og have været forelagte for længere Tid tilbage. De ere tilbageviste, de ere forkastede, og Tingenes egentlige Arbejde har været det at